

MINISTERSTWO

NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Krajowa Komisja Etyczna do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach

UCHWAŁA Nr 17/2016

Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach

z dnia 15 lipca 2016 r.

Na podstawie art. 33 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych i edukacyjnych (Dz. U. z dn. 26.02.2015 poz. 266) uchwała się, co następuje:

§ 1

W związku z wątpliwościami dotyczącymi zagadnienia stresu, wyrażanymi przez osoby prowadzące doświadczenia na zwierzętach, Krajowa Komisja Etyczna wyraża następującą opinię:

Kwestia skutków obciążenia stresowego, jakiemu poddawane być mogą zwierzęta podczas wykonywania na nich procedur i czynności jest materią złożoną, dla której zaproponowanie jednolitej wykładni jest niemożliwe. Precyzyjne rozgraniczenie czynności, mogących być źródłem dystresu (tj. formy stresu o potwierdzonych naukowo negatywnych skutkach dla zdrowia organizmu) lub eustresu (tj. formy stresu, mogącej wg danych naukowych przełożyć się korzystnie na funkcjonowanie organizmu) jest decyzją kontekstową, uzależnioną od szczegółowych warunków eksperymentu. Najważniejszym z nich, lecz nie jedynym, jest natura zastosowanych bodźców (potencjalnych stresorów), ich natężenie i czas działania. Pamiętać przy tym należy, że reakcje na stres (w związku z tym także możliwość wystąpienia dystresu) są specyficzne gatunkowo. Mogą się różnić także pomiędzy szczepami oraz na poziomie osobniczym. Określenie, czy dana sytuacja wywołuje u zwierząt dystres wymaga uwzględnienia ich biologii oraz szczegółowego przyjrzenia się ich zachowaniom społecznym, cechom indywidualnym, itp.

W przypadku, gdyby osoba odpowiedzialna za planowanie procedur i doświadczeń miała wątpliwości czy dana procedura wywoła u zwierzęcia stres (szczególnie w rozumieniu dystresu), Komisja sugeruje skonfrontowanie planów badawczych z aktualną literaturą naukową oraz skonsultowanie tej kwestii z osobą o uznanym autorytecie w danej dziedzinie nauki.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

§ 3

Komisja podjęła uchwałę większością 9 głosów, tzn. przez wszystkich członków Komisji obecnych na posiedzeniu w dniu 15.07.2016 r.